

S p r á v a o č i n n o s t i
Štátneho archívu v Prešove
pracovisko Archív Bardejov
v roku 2 0 1 5

Personálny stav

Počet systemizovaných miest v Štátnom archíve v Prešove, pracovisko Archív Bardejov bol stanovený na 5 štátnozamestnaneckých miest, ktoré sú obsadené kvalifikovanými odbornými pracovníkmi.

Z uvedeného počtu pracovníkov majú 3 vysokoškolské vzdelanie II. stupňa, odbor archívniectvo a pomocné vedy historické. 2 pracovníčky so stredoškolským vzdelaním si odbornú kvalifikáciu doplnili absolvovaním dvojročného archívneho kurzu.

Predarchívna starostlivosť a evidencia archívneho dedičstva SR

Rok 2015 priniesol zmeny v legislatívnej oblasti a to novelou zákona č. 266/2015 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 395/2002 Z.z. o archívoch a registratúrach s účinnosťou od 1.novembra 2015. Zároveň bola schválená aj vyhláška MV SR č. 410/2015 Z.z. o podrobnostiach výkonu správy registratúry orgánov verejnej moci a o tvorbe spisov s účinnosťou od 1.januára 2016.

V rámci predarchívnej starostlivosti sme v r. 2015 pokračovali v preberaní archívnych dokumentov na trvalú úschovu z obecných úradov, základných a stredných škôl okresu z obdobia r. 1985-2000.

Archív eviduje 682 pôvodcov registratúr v rámci okresu, od ktorých bolo predložených 43 návrhov registratúrnych záznamov na vyradenie. Z tohto počtu bolo schválených a vydaných 43 rozhodnutí o vyradení. Štátny odborný dozor sa vykonal v 13 registratúrnych strediskách a pracovníci schválili 5 registratúrnych poriadkov a plánov. V rámci metodicko-inštruktážnej činnosti sme 22 subjektom poskytli konzultácie so zameraním na vyhotovenie registratúrnych poriadkov a plánov, so zriadením registratúrneho strediska ,so skartáciou a pod.

Štátny archív v Prešove, pracovisko Archív Bardejov spravuje **556** archívnych súborov v množstve **1774,48** bežných metrov (bm.) archívneho materiálu ohraničený rokmi 1319-

2003. Do trvalej archívnej úschovy sme v r. 2015 prevzali **1,65** bm archívnych dokumentov. Je to pomerne málo, ale podstatný nárast množstva archívnych dokumentov predpokladáme v r. 2016.

Ochrana archívnych dokumentov

Budova archívu

Štátny archív sídli v samostatnej účelovej budove, ktorá bola po rozsiahlej rekonštrukcii odovzdaná do užívania pre potreby archívu koncom r. 1995. Pozostáva z dvoch častí: administratívnej a depotnej, v ktorej sú umiestnené stacionárne a kompaktné mobilné regály s celkovou úložnou kapacitou 4 870 bm. Za daného stavu majú depoty dostatočnú rezervu pre prísun ďalšieho archívneho materiálu. Uložené archívne súbory majú primeraný klimatický režim, ktorý sa v zimných mesiacoch udržiava vykurovaním vlastnou plynovou kotolňou. V dvoch depotoch boli umiestnené odvlhčovače vzduchu, ktoré vytvárajú klimatický režim v príslušnej norme. Z hľadiska protipožiarnych opatrení bola v budove inštalovaná elektronická protipožiarna signalizácia typu SCHRACK. Proti vlámaniu je celý objekt zabezpečený elektronickým signalizačným zariadením s napojením na Okresné riaditeľstvo PZ v Bardejove.

Konzervovanie a reštaurovanie archívnych dokumentov.

Štátny archív v Levoči nám reštauroval Hlavnú účtovnú knihu mesta z r. 1579-1588 z fondu Magistrát mesta Bardejov. Reštaurátorské práce už tradične boli vykonané na veľmi dobrej úrovni.

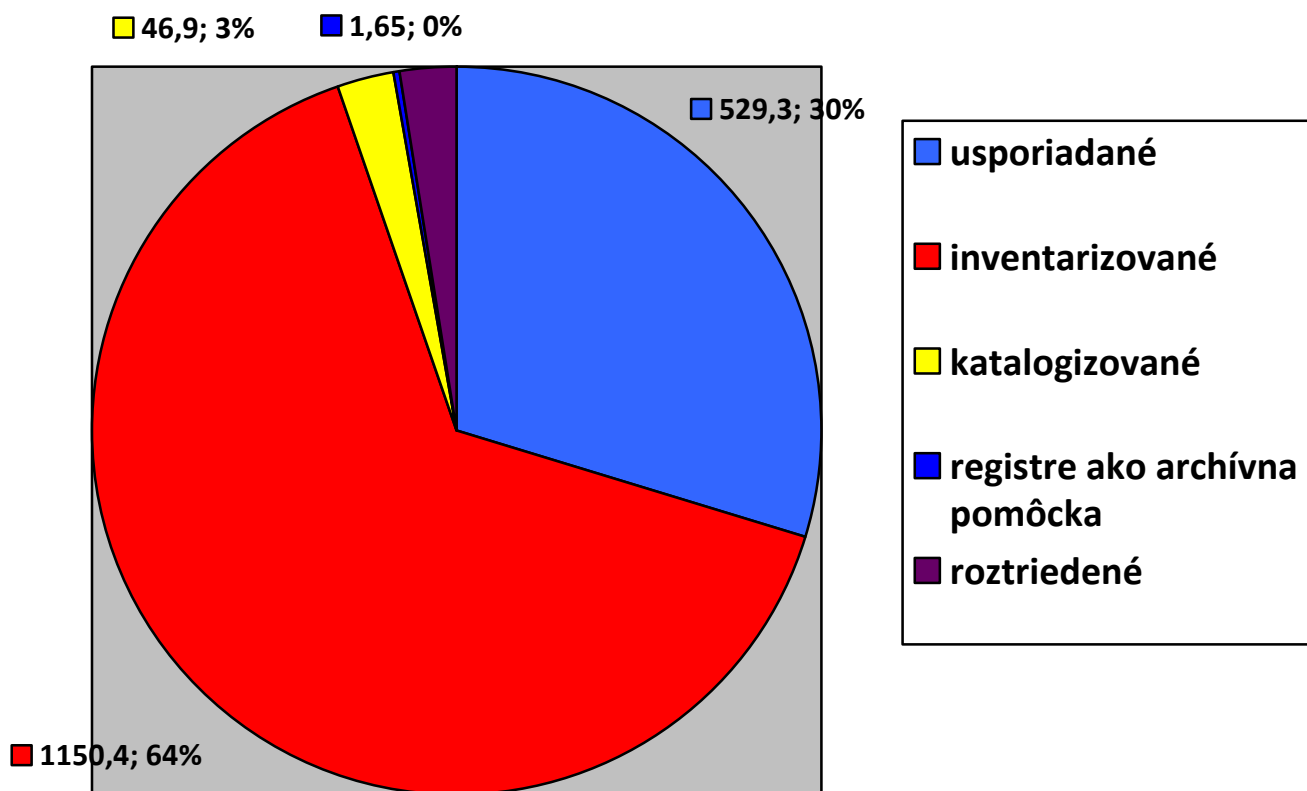
Spracovanie a sprístupňovanie archívnych dokumentov.

V r. 2015 pracovníci archívu spracovali a sprístupnili 28,82 bm. archívnych dokumentov so zameraním na fond Magistrát mesta Bardejov, úrady štátnej správy a škôl. Z fondu Magistrát mesta Bardejov boli katalogizované listiny a listy z r. 1529-1530 a z r. 1542- 1543 v počte 553 katalogizačných záznamov. Formou čiastkového inventára boli sprístupnené archívne dokumenty Okresného úradu v Bardejove, odbor školstva z r. 1996-2003 a odbor životného prostredia z r. 2001-2003.

Z oblasti školstva sme usporiadali archívne dokumenty základných škôl v Giraltovciach, Malcove, Zborove, ZŠ Pod papierňou v Bardejove a Gymnázia v Giraltovciach.

Z celkového množstva **1 774,48** bm. archívnych dokumentov bolo k 31.12.2015 inventarizovaných **1 150,4** bm. (64,8 %), katalogizovaných **46,9** bm. (2,6 %), roztriedených **46,19** bm. (2,6 %), usporiadaných **529,3** bm. (29,8 %), registre ako archívna pomôcka **1,65** bm (0,2%). Spracované archívne fondy sú sprístupnené analytickými archívnymi pomôckami (inventáre a katalógy) v počte 61 zväzkov.

Stav spracovania a sprístupnenia archívnych dokumentov k 31. decembru vykazovaného roka

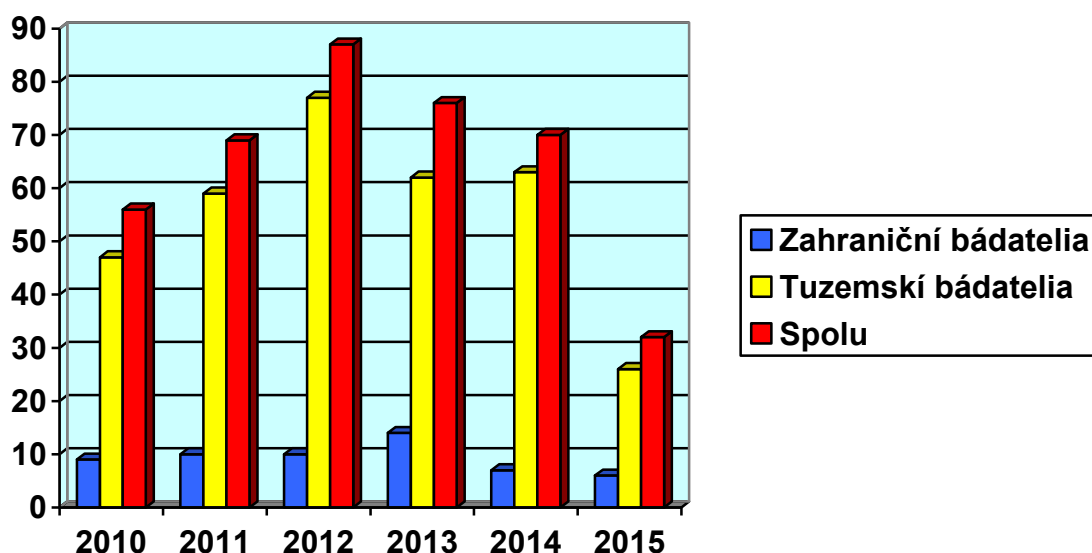
Prístup k archívnym dokumentom

Možnosť štúdia archívnych dokumentov v priestoroch archívu využilo **32** bádateľov z toho **6** zo zahraničia . Už tradične to boli bádatelia zo susedných štátov z Maďarska 3, Poľska 1, Nemecka 1 a z Českej republiky 1 bádateľ. Spolu so slovenskými bádateľmi vykonali **142**

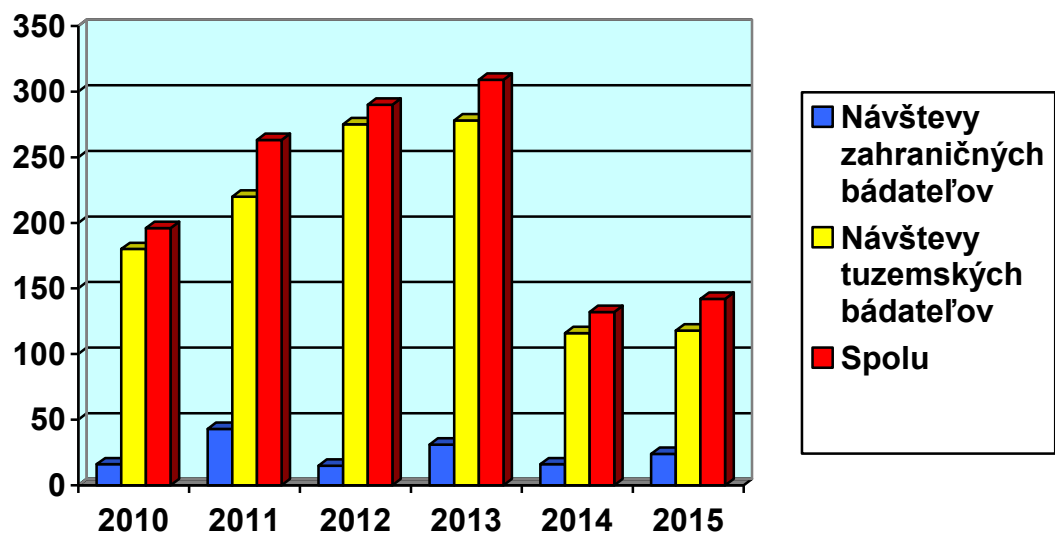
bádateľských návštev. V r. 2015 sme zaznamenali pokles bádateľov, ale počet bádateľských návštev oproti r. 2014 sa zvýšil. Záujem bádateľov o štúdium archívnych dokumentov mal v r. 2010-2012 stúpajúci trend a naopak v r. 2013-2015 klesajúci. Pokiaľ v r. 2010 archív zaevidoval **56** bádateľov (**9** zo zahraničia), ktorí vykonali **196** návštev, v r. 2011 to bolo **69** bádateľov (**10** zahraniční) a **263** bádateľských návštev a v r. 2012 už bolo **87** bádateľov (**10** zahraniční), ktorí navštívili archív **290** krát. V r. 2013 **76** bádateľov (**14** zahraniční) navštívilo archív **309** krát a v r. 2014 **63** bádateľov (**7** zahraniční) vykonalo **132** návštev. Predmetom ich záujmu boli najmä regionálne dejiny, genealógia, cechy a spolky, národnostná politika, dejiny literatúry, jazyka, školstva, hospodárstva a vojenských dejín. Celkom sme predložili na štúdium 23 škatúľ archívnych dokumentov, 24 fasciklov a 928 kusov.

Na základe písomnej žiadosti sme vyhotovili rôzne výpisy, odpisy a kópie zo stavebných a užívacích povolení, školských vysvedčení a matrik. Vydali sme potvrdenia o absolvovaní povinnej školskej dochádzky, odpracovaných rokov a pod. Celkom sme zaevidovali **318** žiadostí, na základe ktorých sme vydali **359** výpisov a potvrdení. V zmysle zákona o správnych poplatkoch sme vybrali 305 € a za služby archívu (xerox, foto) 347 €. Spolu: **652 €**

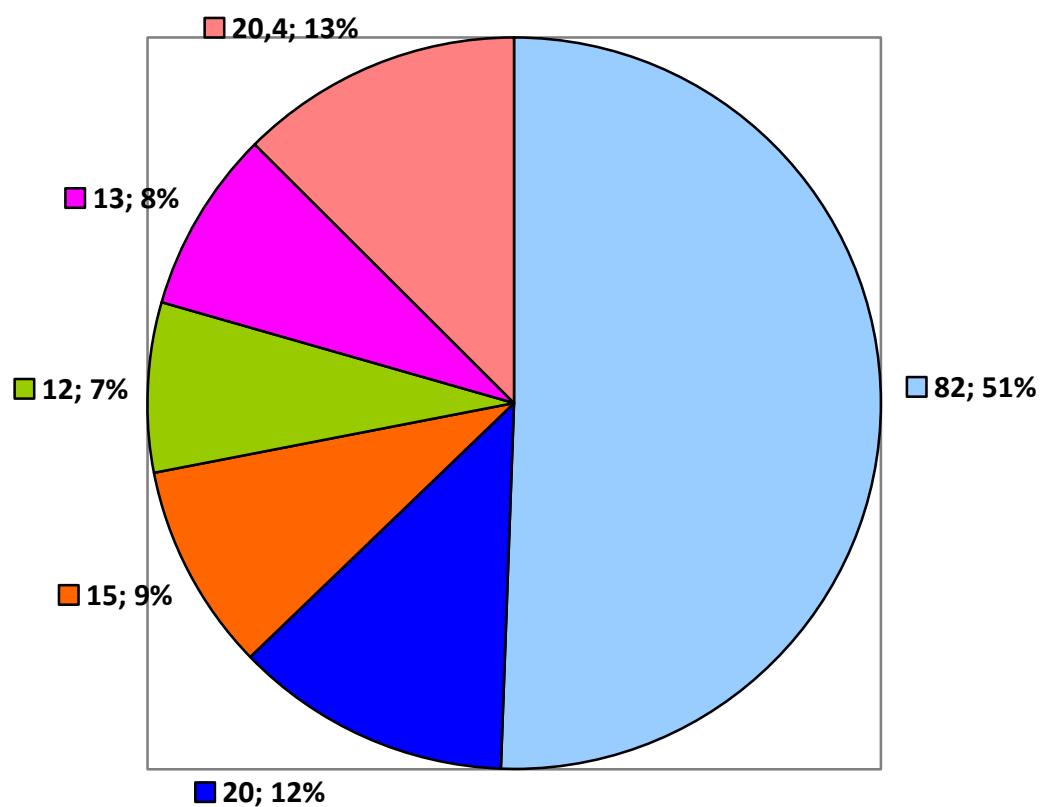
Prehľad o počte bádateľov

Prehľad o počte bádateľských návštev

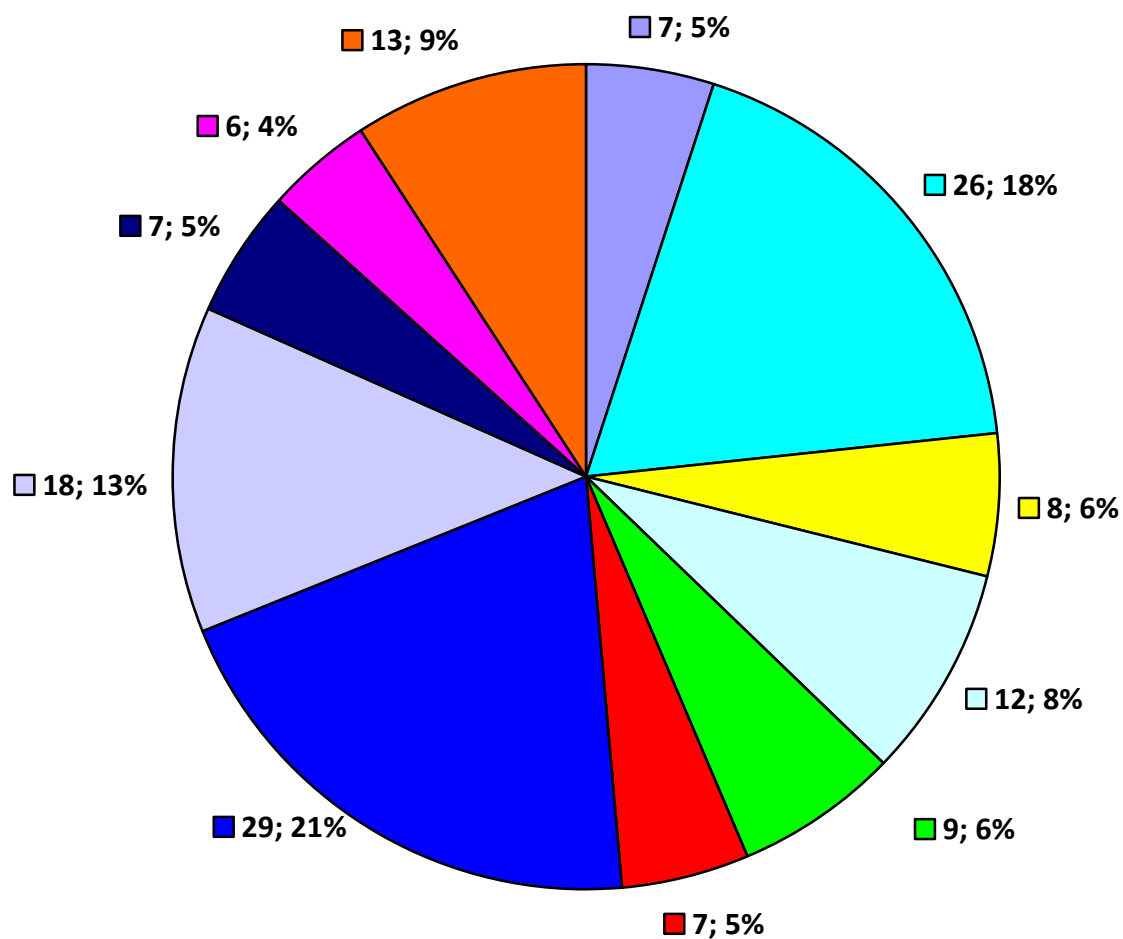

Bádateľské návštevy - chronologické členenie tém

■ témy do r. 1848-1918	■ témy r. 1848-1918
■ témy r. 1918-1945	■ témy po r. 1945
■ témy presahujúce jednotlivé obdobia	■ témy do roku 1848

Bádatel'ské návštevy – tematické členenie

Dejiny umenia	Regionálne dejiny	Dejiny hospodárstva
Dejiny správy	Dejiny školstva	Cirkevné dejiny
Národnostná politika, menšiny	Pomocné vedy historické	Dejiny slovenského jazyka
Dejiny vojenstva	Genealógia	

Príručná odborná archívna knižnica.

Neoddeliteľnou súčasťou archívu je aj odborná archívna knižnica, v ktorej sú uložené knihy prevažne z histórie, pomocných vied historických, umenia a iných príbuzných odborov. Podľa finančných možností je knižnica doplňovaná najmä periodikami z oblasti histórie (Historický časopis, Historický zborník, Historické štúdie, Slovenská archivistika) a ďalšími knihami. Celkom je katalogizovaných **4 578** zväzkov klasickým spôsobom, t.j. ku každému zväzku bol vyhotovený katalogizačný lístok a uložený v systéme autorského a vecného registra. Od r. 2014 sa začali knihy katalogizovať aj elektronicky v programe Bach knižnica. Celkom bolo katalogizovaných **1 915** zväzkov kníh. Ročný prírastok predstavoval 28 kníh, ktoré archív získal prevažne darom.

Výskumná, publikačná , kultúrno-osvetová činnosť.

V rámci rezortnej výskumnej úlohy vyhlásenej odborom archívov a registratúr SVS MV SR pracovníci archívu vykonali generálnu inventarizáciu archívnych súborov na pracovisku Archív Bardejov. Vedúci archívu v rámci druhej rezortnej úlohy vyhotovil podklady za bardejovský archív pre pripravovanú publikáciu o štátnych archívoch.

Pracovníci archívu sa podieľali na medzinárodnom projekte v rámci Višegrádskej štvorky a to výstavy archívnych dokumentov (boli vyhotovené skeny s príslušným komentárom) vo Varšave, ktorú zastrešovala za slovenskú stranu Spoločnosť slovenských archivárov.

V rámci **8** exkurzií navštívilo archív **168** žiakov a študentov bardejovských a giraltovských škôl, na ktorých boli oboznámení s históriou archívu, archívnymi súbormi, prácou v archíve i históriou mesta.

Dve študentky (jedna poslucháčka archívniectva a pomocných vied historických FFUK v Bratislave , druhá poslucháčka histórie UPJŠ v Košiciach) absolvovali odbornú archívnu prax, na ktorej boli oboznámené s odbornými prácami pri spracovávaní, sprístupňovaní a ochranou archívnych dokumentov.

Bardejov, 30.03.2016

Mgr. Jozef Petrovič
vedúci archívu

